

Tabulka 1

Definice a klasifikace krevního tlaku podle měření v ordinaci (v mm Hg)

Kategorie	Systolický tlak	Diastolický tlak
Optimální	<120	<80
Normální	120-129	80-84
Vysoký normální	130-139	85-89
Hypertenze 1. stupně (mírná)	140-159	90-99
Hypertenze 2. stupně (středně závažná)	160-179	100-109
Hypertenze 3. stupně (závažná)	≥180	≥110
Izolovaná systolická hypertenze	≥140	<90

Pokud hodnoty systolického a diastolického tlaku téhož pacienta spadají do různých kategorií, je třeba při klasifikaci hypertenze zařadit pacienta do vyšší kategorie. Rovněž u izolované systolické hypertenze lze stanovit různé stupně (1, 2 a 3), a to podle hodnot systolického tlaku.

Tabulka 2

Příčiny sekundární hypertenze

A. Endokrinní hypertenze:

Nejčastější forma: primární hyperaldosteronismus, vzácně Cushingův syndrom, feochromocytom, primární hyperparatyreóza *, akromegalie *, hypertyreóza *, hypotyreóza *

B. Renální onemocnění:

Renální parenchymatózní hypertenze:

polycystická choroba ledvin, glomerulonefritidy, diabetická nefropatie, chronická tubulointerstiální nefritida

C. Renovaskulární hypertenze **

D. Hypertenze u syndromu spánkové apnoe ***

E. Hypertenze vyvolaná léky a návykovými látkami:

imunosupresiva, kortikosteroidy, nesteroidní antirevmatika, hormonální antikoncepce, sympatomimetika, drogy (kokain a další)

F. Koarktace aorty

G. Neurogenní příčiny *

* hypertenze se vyskytuje jen u některých nemocných, vztah k hormonální nadprodukcii je méně výrazný než u předchozích příčin.

** Na ní je nutno myslet především u mladých žen (fibromuskulární dysplázie), kdy má příčinná léčba velmi dobrý efekt na hodnoty TK. Opakem jsou pak starší nemocní se stenózou renální tepny na podkladě aterosklerózy.

*** Vyskytuje se velmi často, léčba pozitivním přetlakem v dýchacích cestách není spojena s výraznějším poklesem TK.

Tab. 3 Zásady měření TK v ordinaci

Zásady měření krevního tlaku v ordinaci

V místnosti je příjemná teplota.

Nemocný sedí s opřenými zády.

Obě nohy spočívají na podlaze.

Předloktí spočívá na podložce, paže je ve výšce srdce.

Manžeta je přiměřené velikosti (při obvodu paže > 32 cm použijeme širokou manžetu) a je správně přiložena (střed vaku nad pažní tepnou).

Měření začínáme po chvíli klidu (5-10 minut).

Při měření auskultační metodou:

- Manžetu nafukujeme na tlak o 30 mm Hg nad vymizení radiálního pulzu.
- Rychlost snižování tlaku v manžetě je 2-3 mm Hg/s.
- TK odečítáme s přesností na 2 mm Hg.

Po skončení vytlačíme všechn vzduch z manžety.

TK měříme 3x a řídíme se průměrem druhého a třetího měření

Tabulka 4

Protokol pro domácí monitorování TK

- validizovaný elektronický přístroj
- výběr správné manžety dle doporučení výrobce: šířka cca 40% obvodu paže, délka 80-100% obvodu paže
- při rozdílu sTK nad 10 mm Hg používat paži s vyšším TK
- sedět s podepřenými zády zcela v klidu 5 minut, nekřížit DKK, nemluvit (ani netelefonovat)
- paže musí být volná (bez rukávu), podepřená, manžeta ve výši srdce
- měření se provádí před snídaní a před večeří (nebo 2 hodiny po večeří), před užitím medikace
- bez kofeinu a tabáku hodinu před měřením, necvičit 30 minut před měřením
- 2 měření ráno, 2 večer 7 dní tj. celkem 28 měření
- vyřadí se první den měření, výsledkem je průměr měření z 6ti dní
- pacient se nemá měřit, když se necítí dobře, je ve stresu nebo trpí bolestí

Tabulka 5

Hodnoty krevního tlaku (v mm Hg) užívané k definici hypertenze při různých typech měření

	Systolický tlak	Diastolický tlak
Měření TK v ordinaci	≥ 140	≥ 90
24hodinové monitorování TK	≥ 130	≥ 80
průměr v denní době	≥ 135	≥ 85
průměr v noční době	≥ 120	≥ 70
Měření TK v domácích podmínkách	≥ 135	≥ 85
Automatický TK v ordinaci	≥ 135	≥ 85 (málo dat)

Tabulka 6

Vyšetření u arteriální hypertenze

Nutná u všech hypertoniků	Vhodná u některých skupin
- Anamnéza včetně rodinné, gynekologické a farmakologické	- Domácí měření TK, 24hodinové monitorování TK
- Fyzikální vyšetření včetně palpace a auskultace periferních tepen	- Poměr systolického TK kotník/paže
- TK vsedě, ev. vstoje, příprvním vyšetření na obou HK	- Echokardiografie
- S_{Na} , S_K , S_{Kreat} , kyselina močová v séru, glykemie	- Ultrazvukové vyšetření karotických tepen
- Vyšetření lipidového spektra (celkový cholesterol, LDL-cholesterol, HDL-cholesterol, triglyceridy)	- Vyšetření aortální rychlosti pulzové vlny
- Vyšetření moče chemicky a vyšetření močového sedimentu	- Sonografické vyšetření ledvin
- Odhadnutá glomerulární filtrace (např. podle rovniceMDRD nebo CKD-EPI)	- Oční pozadí
- Albuminurie	- Glykemická křivka v případě glykemie nalačno 5,6-6,9 mmol/l
- Krevní obraz	
- EKG	

Základní vyšetření při podezření na nejčastější typy sekundární hypertenze

- Renin,aldosteron v plazmě (u středně těžké až těžké hypertenze nebo hypertenze doprovázené spontánní hypokalemií)
- Vyšetření průtoku krve ledvinami (dopplerovské vyšetření renálních tepen),zejména u mladších žen,
- Vyšetření zaměřené na syndrom spánkové apnoe*

*Při jednoznačných symptomech odpovídajících závažnému syndromu obstrukční spánkové apnoe

Tabulka 7

Látky potenciálně zvyšující krevní tlak

Převažující mechanismus	Skupina látek	Poznámka	Navržená léčba
Zvýšení intravaskulárního objemu			Diuretika + další léčba
	Nesteroidní antirevmatika	Snižují syntézu prostaglandinů E2 a I2, čímž zabraňují vazodilataci a exkreci sodíku zejména piroxicam, ibuprofen, naproxen	BKK diuretika opatrně: mohou vyvolat nebo zhoršit renální insuficienci Nesteroidní antirevmatika mohou snížit antihypertenzní účinek blokátorů RAS a betablokátorů
	Pohlavní hormony	zvyšují sekreci angiotenzinu II a aldosteronu; prohypertenzní účinek estrogenů a progestinů přítomen jen premenopauzálně	blokátory RAS
	Kortikosteroidy	aktivují mineralokortikoidní receptory; účinek závislý na dávce	blokátory RAS, event. antagonisty mineralokortikoidních receptorů
Sympatikomimetický účinek			
	Dekongestiva	stimulují alfa-1-adrenergní receptory fenylefrin, pseudoefedrin	většinou nevyžaduje speciální léčbu
	Kofein	zvyšuje uvolňování katecholaminů	většinou nevyžaduje speciální léčbu
	Kokain	zabraňuje odbourávání noradrenalinu	blokátory RAS, BKK pozor na izolované podávání betablokátoru – vede ke stimulaci alfa-adrenergních receptorů
	Psychostimulancia	zvyšují presynaptický obsah noradrenalinu	blokátory RAS, BKK

		v nervových zakončeních: metylfenidát, dextroamfetamin	
	Antidepresiva	zvyšují hladinu noradrenalinu tricyklická antidepresiva, inhibitory zpětného vychytávání serotoninu a noradrenalinu (venlafaxin), inhibitory monoaminoxidázy	blokátory RAS, BKK
Přímá vazokonstrikce			
	Inhibitory kalcineurinu	snižují produkci oxidu dusnatého cyklosporin, v menší míře takrolimus	blokátory RAS, BKK u nemocných po transplantaci ledvin BKK
	Inhibitory VEGF*	snižují produkci oxidu dusnatého a stimulují receptory endotelinu 1 (např. bevacizumab)	blokátory RAS, BKK
Různý			
	Dietní doplňky	stimulují alfa-1-adrenergní receptory (efedra), navozují zvýšenou syntézu kortizolu (lékořice), snižují biologickou dostupnost antihypertenzív	většinou nevyžaduje speciální léčbu
	Erytropoetin	zvyšuje intravaskulární objem, viskozitu krve, aktivuje RAS, zvyšuje produkci endotelinu 1	běžná antihypertenzní léčba, zvážit kličková diuretika, ultrafiltraci
	Alkohol	stimuluje sympatický nervový systém, aktivuje RAS, zvyšuje objem cirkulujících tekutin	běžná antihypertenzní léčba

Tabulka 8

Faktory ovlivňující prognózu hypertoniků

Rizikové faktory kardiovaskulárních onemocnění použité ke stratifikaci rizika podle projektu SCORE

- věk
- pohlaví
- kouření
- hodnoty systolického TK
- hodnoty celkového cholesterolu nebo poměr celkový cholesterol/HDL-cholesterol

Subklinické orgánové poškození

- **EKG známky hypertrofie levé komory srdeční:** $R_{aVL} \geq 8$ mm, Cornellův index ($R_{aVL} + SV_3$) > 20 mm u žen, 28 mm u mužů, Sokolow-Lyonův index > 35 mm;
- **echokardiografické známky změn navozených hypertenzí:** zvýšení tloušťky stěn a hmotnosti levé komory, remodelace, systolická a diastolická dysfunkce
- **sonograficky prokázané ztlustění arteriální stěny:** tloušťka intimy-medie společné karotidy $\geq 0,9$ mm, nebo přítomnost aterosklerotického plátu
  - **aortální (karotidofemorální) rychlost pulzové vlny*:**
ve věku do 49 let: $\geq 8,2$ m/s při TK $< 140/90$ mm Hg, $\geq 10,8$ m/s při TK $\geq 140/90$ mm Hg
ve věku od 50 let: $\geq 12,1$ m/s při TK $< 140/90$ mm Hg, $\geq 15,2$ m/s při TK $\geq 140/90$ mm Hg
- **poměr kotníkového a brachiálního systolického TK** $\leq 0,9$
- **nízká glomerulární filtrace:** $< 1,5$ ml/s/1,73m² = 90 ml/min/1,73m²
- **mikroalbuminurie:** 30-300 mg/24 h nebo poměr albumin/kreatinin $M \geq 22$, $\check{Z} \geq 31$ mg/g kreatininu

Manifestní kardiovaskulární a renální onemocnění

- **cévní onemocnění mozku:** ischemická cévní mozková příhoda, mozkové krvácení, tranzitorní ischemická ataka
- **postižení srdce:** infarkt myokardu, angina pectoris, koronární revaskularizace, chronické srdeční selhání
- **renální postižení:** diabetická a nediabetická nefropatie, pokles renálních funkcí: glomerulární filtrace < 1 ml/s/1,73m² = 60 ml/min/1,73m², proteinurie > 300 mg/24 h
- **postižení tepenného systému:** hemodynamicky významná stenóza nebo uzávěr karotid, ischemická choroba dolních končetin, aneurysma aorty

- **pokročilá retinopatie**:hemoragie nebo exsudáty, edém papily

M - muži, Ž - ženy

*hodnota 90. percentilu v neléčené populaci;pro hodnocení bereme v úvahu aktuální TK při registraci; pro určení dráhy použito přímé měření vzdálenosti mezi tepem na a. carotis a a. femoralis, vzdálenost násobena koeficientem 0,8 .

Tabulka 9

Nefarmakologická léčba hypertenze

- snížení tělesné hmotnosti osob s nadváhou a obezitou
- omezení soli na příjem kolem 5g /nebo 87 mmol tj, 2000 mg sodíku/den
- dostatečná tělesná aktivita (30-45 min 3-4krát týdně)
- omezení konzumace alkoholu (u mužů do 30 g/den, u žen do 20 g/den)
- zanechání kouření
- zvýšení konzumace ovoce a zeleniny a snížení celkového příjmutuků, zejména nasycených
- vynechání nebo omezení léků podporujících retenci sodíku a vody, zvláště nesteroidní antiflogistika, sympatomimetika, kortikoidy, hormonální antikoncepce u citlivých žen

Tabulka 10

Algoritmus zahajování farmakologické léčby u hypertenze

TK $\geq$ 180/110 mm Hg	Léčbu zahájit ihned
TK 160-179/100-109 mmHg opakovaně	Léčbu zahájit do 1 měsíce, léčbu zahájit ihned při přítomnosti <ul style="list-style-type: none"> - subklinického orgánového poškození, - manifestního KV či renálního onemocnění, - DM, - metabolického syndromu - SCORE $\geq$ 5%
TK 140-159/90-99 mmHg opakovaně	Léčbu zahájit do 1 měsíce u <ul style="list-style-type: none"> - subklinického orgánového poškození, - manifestního KV či renálního onemocnění, - DM, - metabolického syndromu - SCORE $\geq$ 5%, v ostatních situacích lze s farmakoterapií vyčkat po dobu 3 měsíců* <ul style="list-style-type: none"> - v případě trvajících $>$TK 140/90 mmHg zahájit farmakologickou léčbu
TK 130-139/85-89 mmHg opakovaně	zahájit léčbu ve specifických situacích (viz text)

---

*U mladých, jinak zdravých jedinců je možno vyčkat i déle

Tabulka 11a

Použití základních skupin antihypertenzív

Skupina antihypertenziv	Indikace: vhodné typy hypertenze a konkomitantní stavy podporující jejich užití	Kontraindikace	
		Absolutní	Relativní
ACE-inhibitory	Všechny typy hypertenze s výjimkou hypertenze v těhotenství Diabetická a nediabetická nefropatie Hypertrofie levé srdeční komory Systolická dysfunkce levé komory Městnavé srdeční selhání Stav po infarktu myokardu Zvážit u fibrilace síní	Těhotenství Hyperkalemie Bilaterální významná stenóza renálních tepen Angioneurotický edém v anamnéze	Ženy ve fertilním věku bez účinné antikoncepce
Blokátory AT₁-receptorů	Všechny typy hypertenze s výjimkou hypertenze v těhotenství Diabetická a nediabetická nefropatie Hypertrofie levé srdeční komory Systolická dysfunkce levé komory Městnavé srdeční selhání Stav po infarktu myokardu Zvážit u fibrilace síní Kašel při užívání inhibitorů ACE	Těhotenství Hyperkalemie Bilaterální významná stenóza renálních tepen	Ženy ve fertilním věku bez účinné antikoncepce
Blokátory kalciových kanálů dihydropyridinového typu	Všechny typy hypertenze, zvláště: - hypertenze ve stáří - izolovaná systolická hypertenze		Těsná aortální stenóza Srdeční selhání s nízkou EF (neplatí pro amlodipin a felodipin)

- hypertenze v těhotenství (nejvíce dat pro nifedipin)
 Angina pectoris
 Ischemická choroba dolních končetin
 Aterosklerotické postižení karotid
 Tepenné spazmy (např. Raynaudův fenomén)

Blokátory kalciových kanálů: verapamil a diltiazem	Stejně jako pro BKK dihydropyridinového typu, navíc supraventrikulární tachykardie	A-V blokáda 2. a 3. stupně a jiné závažné bradyarytmie Srdeční selhání s nízkou EF	
Sulfonamidová nethiazidová a thiazidová diuretika	Hypertenze u starších osob Izolovaná systolická hypertenze Hypertenze u černošské populace Srdeční selhání Rezistentní hypertenze		Dna, těhotenství, renální insuficience. Porucha metabolismu glycidů (neplatí pro indapamid), hypokalemie
Kličková diuretika	Hypertenze při renální insuficienci Srdeční selhání		
Antagonisté mineralokortikoidních receptorů	Rezistentní hypertenze Hypertenze při primárním hyperaldosteronizmu Chronické srdeční selhání	Renální selhání s hyperkalemií Hyperkalemie Těhotenství	Renální selhání
Beta-blokátory	Hypertenze se známkami zvýšené sympatické aktivity, hyperkinetické cirkulace Hypertenze v těhotenství Angina pectoris	A-V blokáda 2. a 3. stupně a jiné závažné bradyarytmie	Chronická obstrukční plicní nemoc, Asthma bronchiale, sportovci a fyzicky aktivní pacienti

---

Stav po infarktu myokardu

Chronické srdeční selhání s postupnou titrací

dávek*

Tachyarytmie

Esenciální tremor

---

*carvedilol, bisoprolol, metoprolol ZOK, nebivolol

Tabulka 11b

Indikace a kontraindikace dalších antihypertenzních látek

Skupina antihypertenziv	Indikace: typy hypertenze a konkomitantní stavy podporující jejich užití	Kontraindikace	
		Absolutní	Relativní
Alfa-blokátory	Rezistentní hypertenze	Ortostatická	Srdeční selhání
	Hypertenze při feochromocytomu	hypotenze	Těhotenství
	Benigní hypertrofie prostaty		
Centrálně působící látky	Metyldopa: Hypertenze v těhotenství		Srdeční selhání, deprese
	Ostatní centrálně působící látky: Rezistentní hypertenze*		Těhotenství, srdeční selhání

Tyto skupiny léků se používají pouze v rámci kombinální léčby s výjimkou metyldopy, která se užívá také v monoterapii hypertenze při těhotenství.

*Méně dat než doxazosin nebo spironolakton

Tabulka 12

Použití dvojkombinací/fixních kombinací antihypertenziv

Dvojkombinace	Vhodné užití
ACE-inhibitor/AT ₁ -blokátor + blokátor kalciových kanálů	Dvojkombinace s nejširším použitím, vhodná zejména u hypertenze s vysokým kardiovaskulárním rizikem, zvláště spojené s manifestní aterosklerózou, nefropatií, metabolickým syndromem a diabetes mellitus
ACE-inhibitor/AT ₁ -blokátor + sulfonamidové nethiazidové/thiazidové diuretikum	Hypertenze starších osob Stav po CMP (indapamid) Hypertenze s hypertrofií levé srdeční komory Hypertenze u DM 2.typu a nefropatie
ACE-inhibitor/AT ₁ -blokátor + beta-blokátor	Hypertenze + chronická ischemická choroba srdeční, Hypertenze + chronické srdeční selhání*
Alfa-blokátor + beta-blokátor	Hypertenze při feochromocytomu

* vybrané beta-blokátory - viz tab. 11a

Tabulka 13

Parenterální antihypertenziva vhodná k použití při emergentních situacích

Název	Orientační dávkování
--------------	-----------------------------

Léky registrované v ČR nebo dostupné v rámci specifického programu

Furosemid	Bolus 20-40 mg, pokud to stav vyžaduje, je možné podat za cca 30-60 minut dalších 20-40 mg
Labetalol	bolus 50 mg i.v., bolusově maximální dávka za den 200 mg, gravidita: počáteční infuze 20 mg/hod., zvyšování po 30 min o dvojnásobek při absenci efektu do maximální dávky 160 mg/hod, hypertenze z jiných příčin: infuze rychlostí 2mg/min s případným navyšováním dle klinické odpovědi
Metoprolol	1,25-5 mg iv. bolus, pak 2,5-15 mg každých 3-6 hodin
Esmolol	250-500 µg/kg bolus během minuty, pak 25-300 µg/kg/min kontinuálně
Nitroglycerin	0,75-10 mg/hod
Isosorbiddinitrát	1-10 mg/hod
Enalaprilát	Bolus (0,5) 1,25 mg, dále 1,25-5 mg/den
Urapidil	Bolus (10) 25-50 mg, 5-40 mg/hod, v průměru 9 mg/hod.
Nimodipin	(0,5) 1 mg/hod, při dobré toleranci 2mg/hod.

Léky pro mimořádné situace dostupné jen na mimořádný dovoz zprostředkovaný ústavní lékárnou

---

Nitroprussid	0,25-10 ug/kg/min (renální insuficience, aortální disekce)
Hydralazin	2,5-20 mg (u eklampsie při nedostatečném efektu labetalolu)

Tabulka 14

Nezávislé prediktory závažných KV komplikací

Chirurgický výkon spojený s vysokým rizikem (např. cévní chirurgie, břišní chirurgie, hrudní chirurgie)

ICHS v anamnéze (IM v anamnéze nebo pozitivní zátěžový test, bolesti na hrudníku považované za ischemii)

Užívání nitrátů nebo EKG s patologickými vlnami Q

Srdeční selhání v anamnéze

Cévní mozková příhoda v anamnéze

Diabetes vyžadující léčbu inzulínem

s-kreatinin $\geq 177 \mu\text{mol/l}$

Příloha 1

Centra pro hypertenzi v České republice

Praha

Centrum pro diagnostiku a léčbu hypertenze

Vedoucí: prof. MUDr. Jiří Widimský, CSc.

Adresa: III. interní klinika 1. LF UK a VFN

U nemocnice 2, 128 08 Praha 2

Telefon: +420 224 962 960

e-mail: jwidi@lf1.cuni.cz

Praha

Centrum kardiovaskulární prevence 1. LF UK a TN

Vedoucí: prof. MUDr. Renata Cífková, CSc.

Adresa: Vídeňská 1958/9, 140 21 Praha 4

Telefon: +420 261 083 694

e-mail: renata.cifkova@ftn.cz

Hradec Králové

Oddělení preventivní kardiologie

Vedoucí: doc. MUDr. Jiří Ceral, Ph.D.

Adresa: I. interní kardiologická klinika FN Hradec Králové

Sokolská tř. 581, 500 05 Hradec Králové

Telefon: +420 495 83 2652

e-mail: jiri.ceral@fnhk.cz

Plzeň

Centrum pro výzkum, diagnostiku a léčbu arteriální hypertenze LF a FN Plzeň

Vedoucí: prof. MUDr. Jan Filipovský, CSc.

Adresa: II. interní klinika LF a FN v Plzni

E. Beneše 13, 305 99 Plzeň

Telefon: +420 377 402 796

e-mail: filipovsky@fnplzen.cz

Brno

II. interní klinika FN u Sv. Anny

Vedoucí: prof. MUDr. Miroslav Souček, CSc.

Adresa: Pekařská 53, 656 91 Brno

Telefon: +420 543 18 2279, +420 543 18 2252

e-mail: miroslav.soucek@fnusa.cz

Brno

Interní kardiologická klinika FN Brno Bohunice

Vedoucí: prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc.

Adresa: Jihlavská 20, 625 00 Brno

Telefon: +420 532 23 3171

e-mail: jspinar@fnbrno.cz

Olomouc

Centrum pro diagnostiku a léčbu hypertenze

Vedoucí: MUDr. Jan Václavík, Ph.D.

Adresa: I. Interní klinika - kardiologická FN Olomouc a LF UP

I. P. Pavlova 6, 77520 Olomouc

Telefon: +420 588 44 2682

e-mail: hypertenze@centrum.cz

Příloha 2

Přehled perorálních antihypertenzních léků s registrací v České republice (nebo s možností přípravy magistraliter)

Generický název	Dávkování
ACE-inhibitory	
S dlouhým poločasem účinku	
Cilazapril	1krát 1-5 mg
Fosinopril	1krát 10-40 mg
Imidapril	1krát 2,5-20 mg
Lisinopril	1krát 2,5-40 mg
Perindopril arginin	1krát 2,5-10 mg
Perindopril erbumin	1krát 2-8 mg
Quinalapril	1-2krát 2,5-20 mg
Ramipril	1krát 1,25-10 mg
Trandolapril	1krát 0,5-4 mg
Se středním poločasem účinku	
Enalapril	2krát 2,5-20 mg
S krátkým poločasem účinku	
Captopril	3krát 12,5-50 mg
AT₁-blokátory	
Azilsartan	1krát 40-80 mg
Candesartan	1krát 4-32 mg
Eprosartan	1krát 600 mg
Irbesartan	1krát 75-300 mg
Losartan	1(2) krát 50-100 mg (maximální denní dávka 100 mg)

Olmesartan	1krát 10-40 mg
Telmisartan	1krát 20-80 mg
Valsartan	1krát 80-320 mg
Blokátory kalciových kanálů	
Dihydropyridiny	
Amlodipin	1krát 2,5-10 mg
Felodipin	1krát 2,5-10 mg
Isradipin s prodlouženými uvolňováním (SRO)	1krát 5 mg
Lacidipin	1krát 2-6 mg
Lercanidipin	1krát 10-20 mg
Nifedipin s řízeným uvolňováním (XL); s prodlouženým uvolňováním (Retard)	1krát 40-80 mg; 2krát 20-40 mg
Nitrendipin	1-2krát 10-20 mg
Ostatní	
Diltiazem s řízeným uvolňováním (Retard), s prodlouženým uvolňováním (SR)	2krát 90-180 mg; SR 1krát 240 (480) mg
Verapamil s prodlouženým uvolňováním (SR)	1(2)krát 120-480 mg (maximální denní dávka 480 mg)
Diuretika	
Sulfonamidová diuretika	
Thiazidová analoga	
Chlortalidon	1krát 6,25-25 (50) mg
Indapamid	1krát 0,625-2,5 mg
Metipamid	1krát 1,25-2,5 (5) mg
Thiazidy	
Hydrochlorothiazid	1krát 6,25-50 mg
Kličková diuretika	

Furosemid	1-3krát 20-250 mg (až 1 000 mg/den u CHRI)
Kalium šetřící diuretika	
Spironolakton	1krát 12,5-50 mg (až 200 mg/den u primárního hyperaldosteronizmu)
Eplerenon	1krát 25-50 mg (až 200 mg u primárního hyperaldosteronizmu)
<i>Amilorid*</i>	<i>1krát 5-10 (20) mg</i>
Betablokátory	
Selektivní	
Atenolol	1-2krát 25-100 mg (maximální denní dávka 100 mg)
Betaxolol	1krát 10-20 mg
Bisoprolol	1krát 5-20 mg
Metoprolol	2krát 50-100 mg
Metoprolol s prodlouženým uvolňováním (SR, ZOK, SUCC)	1krát 50-200 (400) mg
Nebivolol	1krát 2,5-5 mg
Selektivní s ISA	
Acebutolol	1-2krát 400 mg
Celiprolol	1krát 200-400 (600) mg
Neselektivní	
<i>Metipranol*</i>	<i>používají neurologové magistraliter pro léčbu esenciálního tremoru</i>
<i>Propranolol*</i>	
S kombinovaným alfa i beta účinkem	
Carvedilol	2krát 12,5-25 mg
Další antihypertenziva	
Alfablokátory	
Doxazosin	1-2krát 1-4 (16) mg

Doxazosin s prodlouženým uvolňováním (XL)	1krát 4-8 mg (16 mg)
Terazosin	1krát 1-5 mg (20)
Alfablokátor kombinovaný s centrálním účinkem	
Urapidil	2krát 30-90 mg
Centrálně působící látky	
Agonisté imidazolinových receptorů	
Moxonidin	1krát 0,2-0,4 mg, 2x denně 0,2-0,3 mg
Rilmenidin	1-2krát 1 mg
Centrální alfa₂-adrenergní agonisté	
Alfa-metyldopa	2-3krát 250-500 mg (maximální denní dávka až 4 g/den)
Guanfacin	1krát 1(3)mg
Periferní vazodilatátory	
<i>Minoxidil*</i>	<i>denní dávka 2,5-100 mg (možná příprava magistraliter)</i>

*Jsou označeny léky dostupné magistraliter nebo na mimořádný dovoz. V závorkách jsou uvedeny dávky přesahující maximální dávku uvedenou v SPC, tyto vysoké dávky jsou používány v ojedinělých případech na základě dat ze světové literatury. Pro ACEI, sartany a betablokátory jsou uvedeny dávky doporučené pro léčbu arteriální hypertenze, v případě srdečního selhání jsou doporučovány i nižší dávky a pravděpodobně je možné je využít i pro léčbu arteriální hypertenze.